

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
 Hirdetési díj: Háromhastós petit sor egyszeri hirdetésre 30 fillér; többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
 Kiadóhivatal: KÖSCH ARPÁD könyvnyomdájában Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A felekezeti és az állami iskola Sárosban.

Régtől fogva, sajnálattal tapasztaljuk, hogy az állami népoktatás ellen felekezeti körök részéről — úgyszólván minden kivétel nélkül — erős izgatás folyik. Minden felekezet — többkevesebb erővel — azon van, hogy a népoktatást kezében megtartsa, vagy azt megszeresse. Ha ez tisztán az általa nyújtható magasabb kultúra érdekében történne, tán belenyugodnánk, ámde a felekezeti népoktatáshoz való göröcsös ragaszkodásnak nem ez az oka, hanem inkább a nép fölötti hatalomnak biztosítása.

Hogy vármegyénkben is mennyire ragaszkodnak a felekezeti tényezőkhöz a sokkal drágább és rendszerint gyöngébb felekezeti iskolához, szomorúan illusztrálja a vármegyei közigazgatási bizottság f. é. szept. 14-iki ülésén dr. Tergina Gyula kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő által előadott eset.

Tapolykamlós községben u. i. már évek óta szükség volna új iskolára. A népben kezdetben az volt a hangulat, hogy állami iskolát állítsanak fel, de később — a klérus befolyására — az iskolaszék r. kath. iskolának felállítását határozta el. Ezen határozat ellen dr. Szabó Antal ottani orvos felebbezést adott be, a melyet a közigazgatási bizottság bíralt el. Ebből a felebbezésből szomorúan érdekes dolgokat tudunk meg. Azt t. i., hogy a határozat érvényreemelkedése esetén a községi lakosoknak pótdadója 1000 (ezer) %-kal emelkedni fog, s e mellett megmarad az eddigi, 37%-os iskolai pótdadó is; dr. Szabó Antalra egymagára 9-ezer korona új teher esik, pedig nőtlen, családtalan

ember. Kijelenti továbbá felebbezésében dr. Szabó, hogy állami iskolára szívesen áldoz 9-ezer koronát is, de felekezetre legfőlegb egyeztet. Károsnak is tudja a felekezeti iskolát, mert ott másfelekezeti gyermekek is vannak, kik semmiféle oktatásban nem részesülnek. Kifogást tett az iskolaszék megalakulása miatt is, mert azt szabályszerűen meg sem választották, s erre tanúk kihallgatását is kérte.

Nagyon helyesen mondotta dr. Tergina tanfelügyelő, hogy nem kívánatos, miként «a szellemi kultúra fölfalja az anyagot», s hogy az új népoktatási törvények ily esetben a lakosság minden nagyobb megterhelése nélkül állami iskolának föllállítását lehetővé teszik, s az iskolaszék határozatát a maga részéről is helytelennek, a népre «rettenetes terhet» rovonak jelezte, mégis a határozat helybenhagyását kénytelen volt kérni, mivel az alakilag szabályszerűnek mutatkozik.

Bornemisza Lajos orsz. képviselő, Piller Kálmán, dr. Propper Adolf és dr. Máriássy Béla bizottsági tagok ellenben vizsgálat elrendelését kívánták abban az irányban, hogy az iskolaszék megalakítása szabályszerűen történt-e, s mi volt annak oka, hogy az iskolaszéket nem Tapolykamlós községben, hanem Pósfalván választották meg, stb.

A bizottság a vizsgálatot elrendelte s fogantatásával a fősztalabíró bizta meg. Ha a vizsgálat szabálytalanságot fog kideríteni, a közigazgatási bizottság meg fogja semmisíteni az iskolaszék határozatát, s ez új határozatot lesz kénytelen hozni, a mely az előbbtől esetleg eltérő, annál helyesebb lesz.

Világítási mizeriák Eperjesen.

Vettük a következő panaszt:

„Az egész város föl van háborodva a villamvilágítás gyatra volta miatt. És méltán! Nem elég az, hogy egész nap nincs áram, a mi az eperjesi sötét lakások mellett igen kellemetlen; nem elég, hogy 6—8 óra tájban d. u. 16-os körték mellett is alig lát az ember és a fény rezgése következtében tönkretesz a szemét, hanem az a botrányos eset is előfordult, hogy aug. 13-ikán a Berger-kávéházban aludtak ki a villamoskörték, szept. 7-ikén pedig a város baloldalán éjjeli sötétség honolt 1/27—1/29-ig. Gellértnél idegen katonatisztek vacsoráltak — sötétben, később gyertyafény mellett, Fodor borbélyüzletében tömördek ember várta, leste a boldogító világosságot. A Fő-utczán életveszélyes volt az átjárás a mostani aszfaltozás és sötétség miatt. A villamvilágítási társaság élén most szakember áll, mégis előfordulnak ilyen, tarthatatlan állapotok. Nem tudom, mit fog szólni hozzá a direktor úr és a társaság, ha egypár nagyobb üzlet tulajdonosa összeáll, és levágatja a vezetéket! Elvégre nem lesz csoda, ha kifogy a türelmük! «Mehr Licht», — direktor úr!»

Ere a panaszra a társaság igazgatójától a következő választ kaptuk:

„Nem akarom e helyütt vitatni, vajjon van-e ok a «felháborodásra» a «gyatrának» ledegradált világítás miatt, vajjon van-e alapja annak a, mumus-szerű ijesztgetésnek, hogy több kereskedő meg szándékozik szüntetni a villamosvilágítást, és minthogy unos-untalan engem apostrofálnak az elégedetlenek az utcai világítás elégtelen volta miatt, nem bocsájtkozom a fölött sem vitába, hogy kitől kellene «Mehr Licht»-et követelni. E helyett csak a tényleges panaszok akarok reflektálni. Hogy miért nincs a város bizonyos részeiben levő vezetékhalózatban egy hónap óta nappal áram, annak egyszerű oka az, hogy most alakítjuk át a 15 év óta meg nem változtatott és ma már egyáltalában meg nem felelő, fő-utcai vezetéket. Ez az át-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A vízimalom.

Elhagyva, bedőlve a vízimalom;
 Rászállt a homály, az örök nyugalom.
 Olykor fedelébe a szél belekap
 És hull le a zsindele, a vén vakolat.
 Nem hajtja a víz a malomkereket;
 Nem hoz a paraszt gabonás-szekeket;
 Nem búsul a lány a padon, mialatt
 Széttúzza a kő az arany magokat.

Aludni a lomha bagoly oda jár,
 Fészket a padon üti fel a madár;
 Egykor hova nagy csicseregve beszállt,
 Elhagyta a fészket a fecskemadár.
 Már rom a malom. Kűszöbén a halál.
 Ember a romok közelébe se jár.
 Meghalt a szegény sok idővel előbb:
 A gőzerejű malom ölte meg őt.

(Karlbad)

Somoskeőy Béla.

MIKSZÁTH KÁLMÁN a rimaszombati iskolában.*

1857—1863

Írta dr. Veress Samu, a rimaszombati egyesült protestáns főgimn. igazgatója.

Főgimnáziumunk méltó büszkeséggel tekintett arra az országos mozgalmra, mely a múlt év folyamán a jelenkor legnagyobb írójának, Mikszáth Kálmánnak ünnepelését célozta írói működésének 40-ik évfordulója alkalmából. Büszkéek voltunk arra, hogy Mikszáthot költői fejlődésének első korszakában e tanintézet nevelte s ez érzelmekkel eltelve állottunk mi is az ünneplők sorába e tanintézet falai között rendezett ifjúsági Mikszáth-ünnepélyünkkel. s ez érzelmek kormányozták lépteinket akkor is, midőn ez év május 16-ikán szerényen csatlakoztunk azokhoz, a kik egy egész nemzet intelligenciája nevében mutatták be hódolatukat a legnagyobb magyar íróknak.

Fájdalom, alig két hét múlva, örömminket a gyász érzelmek váltották fel. A nagy író dicsőségének zenithjén tűnt el a művelt közélet egéről, s midőn mi az elhunyt íróban tanintézetünknek legnagyobbra nőtt egykori

* A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium 1909/10. évi értesítőjéből.

tanítványát siratjuk, vigasztalást nyerünk abban a tudatban, hogy az a fény, melyet Mikszáth negyvenévi munkássága által a magyar irodalomnak adott s melyből egy-két sugár arra a tanintézetre is esik, mely őt a magyar nemzet számára ragyogó életpályája kezdetén nevelte, nem fog elhomályosulni soha.

E — jelenlegi irodalmi életünkben tehetségét tekintve páratlanul álló — nagy férfiú iránt való érdeklődésünket fokozza azon, reánk nézve szerencsés körülmény, hogy Mikszáth, mint ember, valamivel közelebbi viszonyban van velünk, rimaszombatiakkal, mint más hazai város polgárságával, mert, ha igaz az, hogy a gyermekkorai benyomások végigkísérik az embert egész élete-pályáján; ha igaz az, hogy az élet tarka viszontagságai és küzdelmei között a gyermekkor mosolygó emlékei képezik az oázist: akkor joggal tehetjük föl Mikszáthról, hogy az ő serdülő korának naiv emlékei inkább csatolták őt is ahhoz a városhoz, melynek polgársága körében lelkenek legfogékonyabb korszakát, gyermekéletének legkedvesebb hat esztendejét élte le s így a dicséret és dicsőség ama fenséges melodiájába, melylyel jubileuma alkalmából őt e hazában minden oldalról körülzengették, a mi örömmink szerény hangjai is

Ne mulasztassa el

az ősz közeledtével személyesen vagy levélileg egy próbavásárlást tenni

ERDÉLYI

KASSÁN
 nagy ruha-árúházában, a színházzal szemben. ■■■
 Óriási választék iskolai ruhákban.

Legszolidabb kiszolgálás. ■■■ Szabott ár!

alakítás már elkerülhetetlen volt, mert azt még a laikus is meg fogja érteni, hogy az a vezeték, a mely valamikor 2000 izzólámpa megvilágításához elegendőnek bizonyult, semmiesetre sem felel már meg a mai 8000 lámpa megvilágításához szükséges áram vezetésére. Mult évben ugyan módot akartam nyújtani ezen átalakításra minden áramszolgáltatási zavar nélkül, a vezetéknek a házakra való szerelésével, ezt azonban a konzervatív háztulajdonosok ellentállása akadályozta meg. Az átalakítás még körülbelül egyhávi időt vesz igénybe, és így, csakugyan, mást, mint türelmet, nem kérhetünk fogyasztóinktól.

Hogy utóbbi időben már több napon át ismétlődő üzemenzavarok mutatkoznak a Fő-utca postafelöli oldalán, ez tény. Ennek oka azonban nem a központban, hanem a hálózatban volt, a melyet a föltúrt Fő utca forgalmi akadályai okoztak. Ugyanis a Laktanya-utca sarkán levő oszlopnak a társzerekere este több ízben nekimentek, a melynek következményeként az egész hálózatban rövidzárlat állott elő, úgy, hogy az egész vonalon levő transzformátorok biztosítékai kiolvadtak. Ezért azonban csak nem lehet bennünket felelősségre vonni? Egyébként máris gondoskodtam arról, hogy erről az exponált helyről az oszlop áthelyeztetett.

Hogy egy idő óta az esti terhelésnél, azonban csak rövid tartamban, némi szabályellenes ingadozások mutatkoznak, azt is koncedálom. A villamosmű egy hónappal ezelőtt egy új, 150-lóerejű Diesel-motort hozott üzembe, a melynek kezelésében az eddig még gyakorlatlan személyzetünk nem volt eléggé jártas, az könnyen érthető; azonban ma már ezen a bajon is átestünk, és remélhető lesz, hogy az új gépcsoport a világítás megbízhatóságát csak elő fogja mozdítani.

Hogy azonban a világítás mizériáiról panaszkodó fél azt is a mi bűnünknek rója fel, hogy 16-gyertyás lámpa mellett nem lát eleget, arra csak egy orvosságot tudok ajánlani: vegyen nagyobb fényerősségű fémszálas lámpát, a mely, amannál sokkal csekélyebb áramfogyasztás mellett, kifogástalan, szép fényt fog szolgáltatni.

Hogy végül az én szakismeretem ellen is panaszt emel, arra az a válaszom, hogy kritizálni mindig könnyebb, mint helyes hozzáértéssel bírni. Én tudom, hogy kétévi, kemény küzdelembe került, míg mindazt csak részben jobb karba hoztam, a mit éveken át hozzá nem értők elrontottak. Hogy nem sikerült még teljesen úgy, a mint én, és még sokan mások is óhajtanák, az bizonyára nem az én erőmön mult. Azonban a mi késik, nem mulik.

Stark Zsigmond.

A sáros-zempléni hadgyakorlatok eredményei.

A kassai 6. hadtest ezidei nagygyakorlata a honvédség fényes győzelmét jelenti, s annak bizonyosága, hogy a honvédség harcászati kiképzése valóban mintaszerű. A most lezajlott nagygyakorlat utolsó napjaiban egymásután arattak fényes győzelmet a közös-hadseregben, a melyet annyira s oly váratlanul leptek meg,

méltán beilleszkedtek, s joggal tehetjük föl azt is, hogy e szerény hangok éppoly jól estek az ő szívének, mint a fővárosi ünnepélyek ama hatalmas akkordjai, melyeket az egész művelt világon meghallottak.

De nem követünk el szerénytelenséget akkor sem, ha kinyilvánítjuk, hogy a mi örömünk nagyobb, mint a másoké, mert Rimaszombat város s ebben a mi gimnáziumunk kiindulási pontja volt annak a dicsőséges írói pályafutásnak, melyet a magyar nemzet osztatlan elismerése megkoszorúzott. Mikszáth itt kezdte kibontogatni lelkének szárnyait, a mi tanítványaink falai között gyúlt föl kebelében az a szikra, mely később megnövekedett fényével és melegével áthatotta a magyar szívet. A rimaszombati Alma mater joggal mondhatja el róla, hogy: «ez az én szerelmes fiam, kiből kezem kezem telik». És ha valakinek szívében az őszinte és igaz örömök árja ömlött el a Mikszáth megdicsőítésének ünnepén, nem lehetett az se mélyebb, se melegebb, mint azé az édesanyáé, ki gyermekét járnai tanította s rávezette arra az útra, melyen fia jövője hivatásának csúcspontjára eljutott.

Ez érzelmei hatása alatt első helyet kér magának a mi iskolánk is azok sorában, a kik Mikszáth személyében az emberi szellem alkotó erejét és költői művészetét tisztelik meg.

A magyar kultúra biztató fejlődésének az is egyik kézzelfogható bizonyosága, hogy az emberi nagyság mértékét nemcsak azokra alkalmazza, a kik, kezökben kormányzó, vagy hadvezéri jelvényekkel, a népek sorsára ideig-óráig befolyást gyakorolnak, de, úgy látszik, nálunk is napról-napra erősebbé válik az a meggyőződés, hogy az emberi lélek teremtő ereje által létrehozott alkotások jelentősége és értéke nemcsak fölér, de felül is mulja a politikai alkotások értékét. Hódító hadjáratok, belső forradalmak mindig átalakítják a

hogy még csak meghátrálásról sem lehetett szó. A honvédség ügyes hadi taktikájának volt eredménye az is, hogy az idej gyakorlat a közös-hadsereg nézve rémségesen fásztó volt, mert, hogy magukat egykönnyen meg ne adják, sokszor a kelleténél többet voltak kénytelenek gyalogolni. Így megtörtént, hogy naponként, másfélórai pihenővel, 56 km. utat kellett tenniük, miközben a közös-hadsereg 6000 embere közül 1200 ember maradt vissza. Egymagában a losonci 25. gyalogezred 509 embert veszített, a mi igen tekintélyes szám. Ezen ütközetnél az egyik részen a 27. hadosztály volt, a mely a kassai 34., a losonci 25., a löcsei 85. és az eperjesi 5. sz. közös gyalogezredéből s a 16. ágyúezredből állt, s Meixner Hugó altábornagy vezényelte. A másik részen volt a honvéd-hadosztály Günczl tábornok vezényelte alatt s a kassai 9., a 10., 11. és 12-ik honvédgyalogezredéből, az eperjesi 18. ágyúezredből és a kassai 5. honvédszárvezred első osztályából volt összeállítva. A 27-ik hadosztály Eperjesen és Tótsóváron volt elhelyezve, míg a honvéd-hadosztály Alsómislye, Csány és Zsadány községekben táborozott, egy különítménye pedig Kassán volt felállítva.

A 27. hadosztály feladata volt déli irányban Kassa felé előnyomulni; ennek megakadályozása pedig a honvéd-hadosztály kötelessége volt. A 27. hadosztály útnak indult s, a Bukovina magaslataira érve, megállapodott, s ott várta be a honvéd-hadosztály támadását, a mely 3 csoportban nyomult előre; még pedig egy gyalogezred és egy ágyúúttag Brabecz ezredes parancsnoksága alatt Kassáról a Bukovina-magaslatra vett irányt, a középső csapatot Preinreich alezredes vezette és, Alsómislyéről elindulva, Rozgonyon keresztül ugyancsak Bukovina felé menetelt; a harmadik, vagyis a fő támadó csapat, Békéssy tábornokkal az élén, az Ósva völgyén keresztül vonult előre.

És a honvéd-hadosztály támadása fényesen sikerült; mert míg a Brabecz és Preinreich csapatai az ellenséges hadosztályt foglalkoztatták, az alatt a fő támadó csapatnak sikerült Patacskón át az ellenség oldalába és hátába jutnia. A honvédségnek ez az ügyes taktikája valóságos fejtelenkedést idézett elő a közös-hadosztálynál, úgy, hogy parancsnokuk, Meixner Hugó altábornagy, rögtön elrendelte a közös-hadosztály visszavonulását.

Két teljes napot vett igénybe ez az ütközet, a mely teljesen kimerítette a gyalogosokat, a kik közül körülbelül 1200 ember lett harcoképtelenné.

A következő napon a közös-hadosztály, Eperjestől keletre, Terjékfalva felé foglalt állást. A honvéd-hadosztály, Brabecz parancsnoksága alatt, ismét erős arccsal támadott s a vége az lett, hogy a közös-hadosztályal szemben megint fölénybe jutott a honvédség. S éppen akkor, a midőn a honvéd-hadosztály fő támadó csapata Békéssy tábornok vezetésével az erdőből kibontakozott volna, a gyakorlatot lefújták. Ez volt a közös-hadsereg második balsikere.

népeket és országokat, a győzelem hősei mindig a bámulat és ünnepelés tárgyai, de örök életre csak az által lesznek jogosultak, ha alkotásaik is, mint igazságok, örökéletűek. Azonban e tekintetben az államférfiak és hadvezérek a szellem munkáinak mögött állanak, mert a fejlődés örök folyamata még a legtokéletesebbeknek látszó alkotásokat is elsodorja s az egymásra tornyosuló századok legfőbb csak emlékezetét őrzik meg egy Farao, Caesar, vagy Napoleon egykor bámulatot gerjesztő tényeinek, míg Homer, Dante és Shakespeare szellemi alkotásai gyönyörűkötetű és termékenyítő erejüket megőrzik az idők végeig.

Jól esett tapasztalunk, hogy ez igazságnak meghódolt a magyar közelet is, s midőn a nemzeti közvélemény az élő Mikszáthnak nyújtotta azt a koszorút, melyet eddig, Jókai kivételével, csak a meghalt nagyságoknak nyújtott, a legszebb bizonyosságát adta annak, hogy Mikszáth írói művészetének örök becsét felismerte.

De volt még egy másik okunk is arra, hogy a halóporában is élő Mikszáth előtt meghajtsuk a tisztelet és elismerés lobogóját. Az irodalomtörténet kritikája folytán megcsontosodott közvélemény, a nélkül, hogy akár Tompa, akár Vörösmarty, akár Madách elsőrangú értékét lejjebb szállítaná, a nemzeti költészet csúcspontjára Aranyt, Petőfit és Jókait állította s ennek oka nemcsak abban van, hogy a szellemi élet e kiváló nagy alakjai a költői művészet minden titkainak birtokában voltak, hanem mindenekfelett abban, hogy költészetük a minden ízében specifikus nemzeti szellem megnyilatkozása. Arany a nemzetet ezer évig fentartó ősi vitéség, bátorság, férfias önérték és lovagiasság homéri erővel bíró epikusa, ki a magyar ember lelkében törülmetszett nemzeti vonásokból megteremtette a férfi és nő ideáljait; Petőfi az emberi szervezet összes idegeit átjáró érzelmei lyrikusa, de kizárólag nemzeti

A harmadik ütközet sem vált dicsőségére a közös-hadseregnek. A terep, Eperjestől északnyugatra, Nagysáros és Megye községek között volt. A honvéd-hadosztály Czeméte-füred felől indult s egyik csapatával Nagysáros felé, a másikkal Kajata községen át vonult elő Megye felé. A győzelem a honvédség javára dönt s utána megtörtént a lefűvés. Hasonlóan járt a miskolci hadosztály, melyet a budapesti I. honvédezed vert meg.

HIREK.

— **Kitüntetések.** A király *Szojka* Gyula nyug. erdőtanácsosnak, sokévi, ügybuzgó szolgálata elismerésül, a főerdőtanácsosi címet díjmentesen; *Csekanyák* Béla tapolyhanusfalvai körjegyzőnek pedig, buzgó szolgálata elismerésül, az arany-éremkeresztet adományozta. *Csekanyák* Béla elnöke a Sárosvármegyei Községi- és Körjegyzők Egyesületének is s úgy ebben a tisztében, mint körjegyzői állásában a nagyközönségnek és hivatali elöljáróinak bizalmát és kartársainak őszinte rokonszenvét érdemelte ki, s így a legfelsőbb helyről jött kitüntetés méltán jut neki. *Szojka* Gyula évek hosszú során át főnöke volt az eperjesi állami erdőhivatalnak, a melynek hatásköre Sáros- és Abauj-Tornavármegyéket, meg Kassa sz. kir. város területére terjed ki. Kiváló és hosszú szolgálata után a királyi kitüntetés valóban arra érdemes férfúnak jutott s közönségünkben általános meglepedést kelt.

— **Kinevezés.** Sárosvármegye főispánja *Dobay* Károly végzett jogakadémiai hallgatót vm. közigazgatási gyakornokká kinevezte. Vármegyénk alispánja őt szolgálattételre a központba osztotta be.

— **Anyakönyvvezető-helyettes felmentése és kinevezése.** Sárosvármegye főispánja *Pankuch* János kápui állami anyakönyvvezető-helyettes ezen tisztéről alól felmentette s helyébe *Nitsche* Alfred okl. jegyzőt a kápui, *Pasztornák* Jakab körjegyzőségi segédet a *hernyei* áll. anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé teljes hatáskörrel, ellenben *Glattstein* Bernát sárosszentimrei lakost a sárosszentimrei áll. anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé korlátozott hatáskörrel kinevezte.

— **Változások a g. kath. tanítói karban.** Dr. Vályi János v. b. t. t., g. kath. püspök a választási jegyzőkönyvek alapján a következő kinevezéseket, illetve áthelyezéseket eszközölte a sárosvármegyei g. kath. tanítói karban: *Silla* Gyula okl. tanítót a gellérti, *Vrabely* Rezsőt a kishársi, *Miklós* Ferenczet a felsővízközi, *Nyarady* Mihályt a gyertyán-pataki, *Petrásovics* Jánost az alsóhimesi, *Gáspár* Andrászt a cseresi tanítói állomásra küldötte ki.

— **Beiktatási ünnep.** Az eperjesi (sáros-szepesi) református misszió-egyház megválasztott lelkesét, *Gönczy* Gábort szept. 25-ikén, vasárnap d. e.

talajból sarjadzó szellemi óriás, ki lelkének hatalmas erejével nemzetfentartó tényezővé emelte a magyar népet, és Jókai, a nagy mesemondó, ki költészetének azon eszközeivel férközött a magyar ember szívéhez, melyekkel érzés- és gondolatvilágát szebbé és nemezebbé tette — ez igazi szellemi nagyságok mindnyájunk által érthető költői munkakör által emelkedtek arra a magaslatra, a melyen a jelenkor ítélete szerint állanak. Ily specifikus költői munkaköre van Mikszáthnak is. Ő a magyar közép-nemesi osztálynak, az úgynevezett gentry-társadalomnak költője, mely társadalmi osztály ugyanis mint nemzetfentartó elem, úgyis mint a nemzeti vonásoknak az európai műveltséggel való szerencsés összeegyeztetője, a közelmúlt fejlődésnek történetében aranybetűkkel írta föl nevét. A magyar költők közül senki sem ismerte annyira gentry-világ belső életét, senki sem tárta föl annyi hűséggel és igazsággal ennek hibáit és erényeit, mint Mikszáth, de a hibákat és félszégeket sem vonta be annyi művészi zománczsal, mint az ő csaknem páratlan szeretetreméltósággal ömlő költői humora.

Az esztétikusok azt tartják, hogy az egészséges humor a legkiválóbb írói tulajdonság, melynek lényege abban van, hogy az író bizonyos magaslatra emelkedik s ott mintegy maga alatt látva az embereket, a társadalmat, az egész világot — tévedéseivel, vétkeivel, hibáival, bűneivel és erényeivel együtt — abban a tudatban, hogy ő maga is részese annak a bűnös és erényes társadalomnak, a melyben él, tisztá lelkének derűjével javítja, vigasztalja és tanítja az embereket, könnyebbé teszi az élet terheit és elviselhetőbbé a fájdalmakat. Erre csak nagyesszű és nagyszívű emberek képesek, mert csak azok lehetnek feljogosítva arra, hogy bírói ítéletet mondjanak az emberekről, a viszonyokról, a társadalomról, a kiknek nagy esze a dolgok

iktatja hivatalába a helybeli ág. h. ev. templomban. A beiktatást Révész Kálmán kassai esperes-lelkész végzi. A szép ünnepre eljő a református egyház több kiváló lelkésze és világi vezérterfia, de résztvesz azon felekezeti különbség nélkül a vármegye és a város előkelősége is. A meghívókat a rendező-bizottság a hatóságok, testületek és intézetek vezetőinek címére küldte; valamint őket kérte fel arra is, hogy a déli 1 órakor a Vigadó nagytermében tartandó közebédre való jelentkezés végett a kibocsátott aláírási íveket körözni sziveskedjenek. A teríték ára 4 kor. A közebédén a hölgyek is résztvesznek. A misszió-egyház hívei részére személyre szóló meghívók mentek és éppen azért ez úton kéri a rendező-bizottság a református híveket, hogy a mennyiben tévedésből meghívót nem kaptak, Gönczy Gábor lelkész úrnál (Szentandrassy-ház II. em.) jelentkezzenek.

— **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Kalnassy Zoltán sajszentpéteri kir. járásbírói irnokot az eperjesi kir. járásbíróshoz áthelyezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Poór Sándor kisszebeni kath. algimnáziumi tanárt a sátoraljúj helyi kath. főgimnáziumhoz áthelyezte.

A pénzügyminiszter Szent-Iványi Béla lipótszentmiklósi p. ü. számellenőrt az eperjesi Vrablovich Géza p. ü. számvizsgáló, bártfai járási számvevőt — a járási számvevői megbízás visszavonása mellett — a lipótszentmiklósi pénzügyigazgatóságához, Labas Gyula bártfai adóhivatali segédet a kisvárdai és Kuzma József girálti adóhivatali tisztet a bártfai adóhivatalhoz áthelyezte.

— **Házasság.** Morgenbesser Miksa cs. és kir. főhadnagy (Eperjes) és özv. Mikolay Lászlóné sz. Antal Vilma leánya, Alice (Igló), legközelebb házasságra lépnek.

— **Tanítónőválasztás.** Az eperjesi ág. h. ev. I. egyház szeptember 11-ikén tartott közgyűlésében a polgári leányiskolánál Woháner Dezsőnek kollégiumi tanítóképző-intézeti tanárrá történt megválasztásával megüresedett, rendes tanítói, illetve tanítónői állásra 8 pályázó közül egyhangulag Jelenik Emma okleveles polgári iskolai tanítónőt választotta meg, a ki, mint kisegítő-tanítónő, már öt esztendő óta kiváló sikerrel működik ugyanennél a polgári iskolánál. Pályáztak még: Kollár János Emil, okl. középiskolai tanár, Bankó Lajos okl. polg. iskolai tanító, Luchs Béla okl. polg. iskolai tanító és Dombay Mária, Meinhardt Emma, Sporko Lenke okl. polg. isk. tanítónők.

— **Beiratkozás.** Az eperjesi ág. h. ev. I. egyház elemi fiú- és leányiskolájába 116, polgári leányiskolájába pedig 160 tanuló iratkozott be.

— **Új ügyvéd.** Dr. Tóth Miklós ügyvédi irodáját Bártfán, a Fő-tér 38. szám alatt megnyitotta.

— **Szinyei Merse Pál-alapítványra** leendő adakozásra hívja fel Eperjes sz. kir. város tanácsa városunk közönségét. Az alapítványból az Orsz. Képzőművészeti Főiskola növendékeit

kívánják az életbe való kilépésük alkalmával támogatni. Az alapítványokat a városi pénztárban kell átadni. Ezt a szép célt a nagynevű festőművészre, sárosi földinkre való tekintetből is közönségünknek meleg pártfogásába ajánljuk.

— **A tapolyhermányi görpálya** tulajdonosai, Kohn Jakab és Kohn József, a pályának 2 km.-rel leendő meghosszabbításáért folyamodtak. A helyszínén, Dobás Ede államépítészeti hivatali főnök által fölvetett jegyzőkönyvet a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyván, ennek alapján Sárosvármegye közigazgatási bizottsága az építési engedélyt kiadta. A mint a pálya elkészül, ez, a műtanrendőri bejárásnak fogantatása végett, a közigazgatási bizottságnak bejelentendő lesz.

— **Szajról-szajra** jár a híre és ezért minden rendes háztartásban használatos a valódi Eisenstädter-féle «Mollin»-paszta, a mely gyönyörű tükrös fényt kölcsönöz a parkettnek. A «Mollin»-paszta minden nagyobb festék- és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyártója Eisenstädter Testvérek Bécsben, IV/1. Ügyeljen a védjegyre, a mely egy pánczélos lovat ábrázol s a mely minden dobozon látható.

— **Köszömlén.** A vármegye állandó-választmánya által letárgyalt 1911. évi várm. háztartási költségvetés az állandó-választmány véleményével együtt az 1886: XXI. t. cz. 17. §-a értelmében szept. 15-ikétől kezdve 15 napon át az alispáni irattári helyiségben közzszömlén lesz.

— **A «Tátra»-Bank és az ügyvédi kamara.** Az eperjesi ügyvédi kamara választmánya szept. 6-ikán tartott fegyelmi tárgyalásán dr. Böhm Aladár ügyvédet 100 kor. pénzbüntetésre ítélte, mert a kamara határozata ellenére jogsegélyben részesítette a «Tátra»-Bankot. Dr. Böhm Aladár az ítélet ellen a Budapesten székelő ügyvédi tanácshoz felebbezett.

— **Képviselői díszvacsora.** A héthársi kerület választó-közönsége szeretett képviselője, Péchy Zsigmond, tiszteletére okt. 5-ikén, vasárnap, este 8 órakor Hétháron, a nagyvendéglő termében bankettet rendez. Ezt előreláthatólag táncmulatság fogja követni, mivel a díszvacsorán hölgyek is vesznek részt. A bankettre Eperjesről és a vármegye összes részeiből is számosan készülnek.

— **Szabászati és varró-tanfolyamot** nyitok Eperjesen 1910. szept. 15-ikétől, a melyen növendékeim a legrövidebb idő alatt megtanulhatják a rajzolás, szabást és varrást. Beiratkozni lehet Bástya-utca 13. sz. alatt, délelőtt és délután. Muszkalay Irma.

— **A kolera Sárosvármegyében** leendő megelőzése céljából Sárosvármegye közigazgatási bizottságának szept. 14-iki ülésén Bornemisza Lajos orsz. képviselő figyelmébe ajánlotta a bizottságnak, hogy szükséges volna a már szervezett új körorvosi állásoknak sürgős életbeléptetése, mert

itt a határszélen Galiczia felől veszély fenyeget. Kifogásolja az orlói vasúti állomást, a mely daczára, hogy belépő-állomás, szűk; ott megfigyelő-szoba nincsen; az állomás körül sertésólak és trágyadombok vannak; a városzobák egyúttal korcsmahelyiségek is; orvos az állomáson nincs. Szükségesnek tartja tehát, hogy a körorvosi állások sürgős életbeléptetése végett a belügyminiszterhez fölterjesztés intéztesék, az orlói állomás rendbehozassék, és ott fertőtlenítő intézkedések tészenek, s Orlón vagy legalább is Palocsán orvos állandóan legyen. Tahy József alispán válaszában előadta, hogy a körorvosi intézmény életbeléptetéséig eddig pénzügyi okok akadályozták, s mihelyt a felhatalmazási törvény életbelépett, azonnal fölterjesztést tett a miniszterhez, hogy — figyelemmel a koleraveszélyre is — a beosztást hagyja jóvá. Egyébként alig hiszi, hogy a szervezett 20 körorvosi állás egyhamar betölthető lenne, és hogy Palocsára orvost kapnának. A veszély különben ezúttal nem annyira észak felől, hanem inkább délről fenyeget. A fertőtlenítő-szerek itt a központban készen állanak és a helyszínére elszállíthatók. A hatósági orvosok és közegek a kellő utasításokat megkapták, s ezek fogantatását a vm. t. főorvos maga is ellenőrzi. Sürgős fölterjesztést tett a belügyminiszterhez, kérvén, hogy járványorvosokat köldjön ki, különösen Abosra, Magyararaszlaviczára és Orlóra. Dr. Kerekes Pál közegegszégügyi felügyelő a napokban valószínűleg Eperjesre érkezik, és akkor fognak a további intézkedések a helyszínén megtörtetni. A Ksod. vasút állomásain hetek óta szorgalmasan folyik a fertőtlenítés, s a tisztaságra különös súlyt helyeznek. Orló állomás rendbehozatala érdekében a Ksod. vasúthoz átiratot fog intézni. A bizottság az alispánnak megnyugtató kijelentéseit helyeslőleg tudomásul vette.

— **Az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet** már megnyitott. Az üzlet, a püspöki palotával szemben, a Fő-utca és a Laktanya-utca sarkán van. A szesz-italoknak palackokban való árúsítására vonatkozó engedélyt is megkapta; ellenben a sóengedély iránti kérelmével a pénzügyigazgatóság elutasította. Ezt a szövetkezet megfőlebbezte.

— **Gallérok, kézelők** legszebben tisztítatnak Haltenberger Béla gőzmosógóházában, Kassán. Átvételi iroda Eperjesen Theiss Ármin üzletében, Fő-u. 58.

— **A munkásbiztosítási járulékok emelése ellen.** Kétségkívül érdekelt oldalról a következőket közli egy könyvnyomatos lap: „Az Országos Munkásbiztosító-Pénztárnak a múlt év őszén tartott közgyűlése a pénztári alapszabályok tárgyalásának során elhatározta, hogy a munkások és munkaadók által fizetendő járulékokat nem úgy, mint eddig, hat napra, hanem hét napra fogja beszedni. Az Állami Munkásbiztosító Hivatal ezt a pontot egyelőre nem hagyta jóvá és a mai rendet tartotta fenn további intézkedésig. Egyben megtette az előkészítő lépéseket annak a kérdésnek eldöntésére, hogy a hétnapos járulé-

mélyére lát, ismerek azokat a titkos kohókat, a melyekben az emberi jellemek kovácsoltatnak s nagy szívökkel képesek átölelni az egész mindenséget.

E tekintetben — nézetem szerint, melyet olvasóközönségünk hangulatából szűrtem le — Mikszáth a magyar költők között az első helyen áll s a világ-irodalomban is fölemelkedett egy Mark Twain és Dickens színvonalára. De a ki Mikszáthot, e kiválóan értékes írói tulajdonságáról meg akarja ismerni, annak nem elég pusztán csak annyi, hogy egy rövid elme-futtatás keretében a kritikus mintegy reaktumált nézetét fogadja el, annak ismernie kell mindazon kisebb-nagyobb alkotásokat, melyeket a költő fantáziája a valódi életben megfigyelt és elesett alakokról és viszonyokról megrajzolt. E szempontból tehát Mikszáthot azok sorába kell állítanunk, kiknek művészetében a magyar köznép után legnagyobb, nemzetfentartó hivatást teljesítő s az európai műveltség terjesztése tekintetében irányadó társadalmi osztályiak: a középnemességnek, a gentrynek lelke nyilatkozik meg s így fantáziájának gazdagsága, elméjének teremő ereje, lelkének derűje predestinálják őt arra, hogy a magyar közvélemény nemzeti kulturánk fejlődésében vezérlő egyéniségnek tekintse.

Tórs Kálmán a Vasárnapi Ujság 1882. évi 16. számában azt írja Mikszáthról, hogy a még akkor pályájának kezdetén levő fiatal író rimaszombati iskolázásának idejére viszi vissza első gerjedelmét az irodalom iránt, egyúttal dicséri a rimaszombati iskolát s ennek tanárait, kiknek előadásai bámulatos termékenyítő erővel hatottak a tanítványok lelkületére, jóllehet Mikszáth iskolai pályája kezdetén nem tartozott ama tanulók közé, kiknek fejlődéséhez a professzorok nagy reményeket fűztek volna.

Tagadhatatlan az, hogy Rimaszombat, a magyar

Felvidék e csinos városa, az új Magyarország fejlődésének történetében jelentékeny szerepet vitt. Csakúgy ontotta magából a mai műveltségünk úttörőit, kik meliött kiröpültek volna a fészekből, valami csodálatos lelkierőt szívtak magukba a rimaszombati polgári gondolkodás légköréből s ez az erő, bámulatos kitartással párosulva, a szárnyakelők maradó becű sikerekre vezette. A kis város polgársága a hazai közéletnek kiváló tudósokat, nagyírú költőket és művészeket adott, kik közül nem egy emelkedett föl hivatásának csúcspontjára.

A város falai között látta meg a napvilágot a XVIII. sz. országszerte híres orvosa, Hatvány István, ki a debreczeni főiskola hallgatóinak tanította ördögös tudományát. Itt élt és működött az első magyar mű-ötvs, kinek alkotásai messze földön keltettek feltűnést: a mesterségét művészi színvonalra emelő Szentpétery. Itt született s meghalni is ide tért vissza Ferenczy István, a magyar szobrászat úttörő mestere, kinek emlékezetét remérg újította fel az utókor halás kegyelele, midőn érdemeinek elismerése által igazságot szolgáltatott a korában meg nem értett művészeknek. Itt ringott bölcsője lírai költészetünk egyik legnagyobb alakjának, Tompa Mihálynak is — és úgy akarta a sors, hogy a magyar népdal leghivatottabb, ma is élő interpretálója, Blaha Lujza is, rimaszombati rózsabokorban jöjjön a világra. Dr. Bernáth István akadémikus, a kitűnő nemzetgazdász s a magyarországi szövetkezeti ügy úttörője, szintén rimaszombati születésű.

De nemcsak a város polgársága nyújtott ily figyelemreméltó termést a nemzeti fejlődés számára, hanem az iskola is hozzájárult ahhoz, hogy a város neve művelődéstörténetünkben sűrűn emlegettesék. A tanulóifjúság körében fennálló önképzőkör igazi versenytér volt, hol még az írói hivatással nem bíró tanulók is

szívesen mérték össze erőiket egymással. Itt nyerték az első impulzust arra, hogy a halhatatlanság útjára lépjenek: Kiss József, Bodon József, Tórs Kálmán, Pósa Lajos, Gáspár Imre, Lőrinczy György, Nógrády László, S. Szabó József írók, dr. Richter Aladár egyetemi tanár, jeles botanikus, Holló Barnabás, a kiváló szobrász, sőt Iszó Miklós lelke is a Ferenczy rimaszombati műterméből indult magasabb szárnyalásra.

És ha pusztán véletlenül tekintjük azt, hogy a gyermek Mikszáth Kálmán is e nemes törekvésekkel telt iskola és polgári társadalom légkörébe került: azon körülményt, hogy a zsengekorú gyermek első megfigyeléseit épp abban a városban tehetette meg, melynek polgársága a specifikus magyar nemzeti vonásokat legjobban megőrizte lelkében (s ez impressziók az idők folyamán nagy íróvá lett Mikszáthban is megmaradtak): bizonyára a sors amaz újmutatásának kell tekintenünk, melylyel az ő útját előre kijelölte. Mert alig van hazánkban oly tösgyökeres magyar városa, melynek ősi polgársága elődeinek világnézetét annyi hűséggel megőrizte s átültette volna a mai kor keretébe, mint a rimaszombati «gyüker». Nyelvén, szokásain, kenyérkereső-munkáján, — egyszerűval minden foglalkozásán még ma is meglátszik a százados patina, mely becsesebbé teszi a tárgyakat.

De a gyermekkori megfigyelések csak később öltöttek alakot a Mikszáth lelkében. Első irodalmi kísérletei még az akkori klasszikai tartalmú nevelés hatása alól kerülnek ki. Az ókori népek történetének egyes megkapóbb mozzanatait, a nemzeti történelem lovagkora s a protestáns vallásos buzgóság méltóbb tárgyaknak tartattak a lélek költői megnyilatkozására, mint a mindennapi életnek ama jelenségei, a társadalomnak ama tipikus alakjai, melyeket a későbbi Mikszáth Kálmán annyi igazsággal rajzolt meg az ő népszerű könyveiben. (Folyt. köv.)

számítás helyénvaló-e, s milyen terjedelemben volna szükséges és nehézségek nélkül keresztülvihető. Most, hogy ez a kérdés a munkásbiztosítás hírlapi tárgyalása révén ismét felszínre került, a munkaadók körében — mint értesülünk — országos mozgalom készül a pénztári terhek fölemelése ellen.

— Pénzügyigazgatónk búcsúztatása. Hoffmann Mór kir. tanácsos, eperjesi pénzügyigazgató szívélyes búcsúztatásban részesült Sárosvármegye közigazgatási bizottságának szeptember 14-iki ülésén. A midőn u. i. rendes előadását befejezte, az elnöklő Semsey Boldizsár főispán szót emelt és közölte, hogy Hoffmann Mór p.-ü. igazgató okt. 1-jével nyugalomba készülő vonulni s így többé vele a közigazgatási bizottságban nem találkozhatni. «Ez alkalommal — úgymond a főispán — csak őszinte köszönetünknek adhatunk kifejezést a köz érdekében kifejtett, buzgó tevékenységéért. Sajnálattal vesszük távozását tudomásul, de reméljük, hogy nem fog teljesen visszavonulni, hanem a közigazgatás terén ezentúl is tevékenyen közreműködni fog.» Hoffmann p.-ü. igazgató megköszönte a szíves üdvözlést s a bizottság elnöke és tagjai részéről mindenkor tapasztalt támogatást. «13 évet meghaladó időn át — úgymond — míg a bizottságnak tagja volt, az adótörvényeket mindig az igaz szellemében, nem pedig rideg betűjök szerint, és a méltanyosság szem előtt tartásával igyekezett érvényesíteni.» A bizottság élénk éljenzéssel fogadta úgy a főispán, mint a búcsúzó p.-ü. igazgató szavait és elhatározta, hogy elismerését és köszönetét jegyzőkönyvbe is foglalja.

— A vasúti mizériák ügyében Kassin ülés volt a vármegyén, és ezen megbízták dr. Puky Endre alispánt, hogy a megyebeli vasúti közlekedés hátrányait foglalja *memorandumba*, terjeszse be a közigazgatási bizottsághoz, a mely a bajok szanálása végett *fóliátot* fog intézni, Sáros- és Szepesvármegyékkel együttesen, a kormányhoz.

— A menhely-bizottság Kassin szerdán tartotta első gyűlését a vármegyeházán. A gyűlésen képviselve volt Abauj-Torna-, Borsod-, Zemplén- és Sárosvármegyének a gyermekvédelem iránt érdeklődő közönsége. Sárosvármegye alispánja dr. Ferbstein Márk vm. t. főorvos által képviseltette magát. Sorra került dr. Máthé Gábor igazgató-főorvosnak nagyérdékű, sokoldalú jártasságról tanúskodó előadása az állami gyermekvédelemről. Az előadás kiemelte a kassai gyermekmenhely viszonyait. Az állam magára vállalta a gyermekvédelem óriási terheit, de ebben a munkájában a társadalom támogatására van szüksége. Fejtegeti a családi nevelési rendszer előnyeit az internatusi fölött. A gyermekek falusi levegőre kerülnek ezáltal, az östermelő családok olcsóbban láthatják el őket, mint a városok proletárnépsége, az állam sem akar proletárokat nevelni, és végül a falun minden munkáskézre szükség van. A gyermekvédelem ügye nagyot haladt. Az új szervezet, a mely megvalósítja a társadalmi ellenőrzést is, nagy eredmény. Vannak azonban egyelőre hátrányai is, mint minden fejlődő intéz. énynek. Ezeket tanulmányozta dr. Máthé és ezek leküzdésére életrevaló javaslatokat terjesztett a bizottság elé. A legfontosabbak ezek közül: a szoptatási kényszer kimondása az arra alkalmas anyák részére, gyermekkorházak létesítése, a gyermekvédelem céljára szóló adományok és alapítványok felhasználása, a rossz gyermekeknek az ipari helyett a *katonai pályára* való nevelése angol mintára stb. A bizottság a javaslatokat elfogadta és az országos gyermekvédő-bizottság elé terjeszti azokat.

— Tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikkel ki nem írthatók. Ha a Löcherer *Cimexin-poloskairtót* használjuk, úgy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán és Pálesch Árpád drogeriájában Eperjesen.

— Bártfa város vasúti menetrendje ügyében a város kérvényt adott be Sárosvármegye közigazgatási bizottságához. Ebben azt kéri, hogy úgy Héthárs, mint Galiczia felől menetrendje a jelenleginél kedvezőbbben állapíttassék meg. A bizottság a kérvényt, a kívánságoknak lehető teljesítése végett, áttette a Ksod. vasút vezérigazgatóságához.

— A felsőmagyarországi vándortárlat. A héten nyílt meg Egerben, a kultuskormány részvétele mellett, a felsőmagyarországi vándortárlat. Egerből Miskolcra megy a vándortárlat, innen pedig még az ősz folyamán Kassát és Eperjést keresik föl

— Az eperjesi, új gyalogsági laktanya területének kisajátításához a kereskedelemügyi miniszter a jogot megadta. Ennélfogva Sárosvármegye közigazgatási bizottsága a helyszínére, okt. 8-ikára kitűzött tárgyalásra Tahy József alispán elnökléte alatt Dóbiás Ede és dr. Propper Adolf bizotts. tagokat, úgy Klauszer Kálmán vm. aljegyzőt kiküldte.

— A Lunaparkban Bécsben a legtöbb épület, főleg azonban a Scenic-Railwayvasút Kronsteiner-féle Email-homlokzatfestékkel lett mázolva. Kronsteiner gyártmányai (Kronsteiner Károly, Bécs, III., Hauptstr. 120. czég) ismét bizonyítják kitűnő használhatóságukat szabadban álló faépítményeknél.

— A hernádszentiváni műtrágyagyárát megbüntette a lemeszi főszolgabíró 50 kor.-val és 6 kor. vizsgálati díjjal, mert a szákokon ingadozó jelzést (12—14%) használt, s a vegyelemzés szerint a műtrágya csupán 134% -os volt. A gyár felebbezése folytán Sárosvármegye közigazgatási bizottsága az ítéletet felbontotta és a főszolgabírót utasította, hogy az eljárást Weisser Ede gyáros ellen tegye folyamatba. Büntető-eljárást u. i. czég ellen nem, hanem csak természetes személy ellen lehet folyamatba tenni.

— Postai figyelmeztetés. Belgiumban a brüsszeli világiállítás alkalmával kiállítási levélbélyegeket bocsátottak ki, a melyeket felemelt árban árúsítanak; az 1, 2, 3- és 5-centimes levélbélyegek ára a rendes ár kétszerese, a 10-centimeseké pedig 15 centimes. Ezek a kiállítási levélbélyegek csak Belgium belföldi forgalmában érvényesek. Ha Magyarországra szó ó küldemények bérmentésére használják föl az ilyen kiállítási levélbélyegeket, a küldeményt a magyar posta úgy tekinti, mintha egyáltalában nem volna bérmentesítve.

— Tanuló-bérletjegyek kiadása a Ksod-on. Hogy az iskolák székhelyétől távolabb lakó tanulóknak az iskolák látogatása megkönnyíttessék, a cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút, szept. 1-jétől kezdve, hasonló bérletárak és feltételek mellett, mint a m. kir. államvasutaknál, úgy magyar vonalain, mint az üzembén álló helyiérdekű vasutakon, az állami felügyelet alatt álló nyilvános és nyilvános jellegű magánintézeteket látogató növendékek részére *havi tanuló-bérletjegyek* kiadását engedélyezte. A jegyek vasúti állomásokon rendelendők meg, az igazolványok és arczképek pedig a vasút tescheni üzletvezetősége által látta mozdítandók.

— A turini nemzetközi kiállításon 1911. évben Magyarország is nagyobb arányban vesz részt. A magyar kiállítás mezőgazdasági osztályának rendezését az O. M. G. E. intézi, a terménycsoport rendezését pedig a Magyaróvári Országos m. kir. Növénymesítő-intézet. Minthogy a termények vármegyék szerint lesznek csoportosítva, a Sárosvárm. Gazdas. Egyesület felhívta tagjait, hogy szept. 20-ikáig küldjék be mintáikat a titkári hivatalhoz.

— A kassai áll. mértékhitelesítő-hivatal ellen Piller Kálmán m. kir. udv. tanácsos Sárosvármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén panaszokat adott elő. Így panaszkolta, hogy a hivatal több községet a hitelesítés tekintetében összpontosított, az 1 kilón aluli rézmértékeket visszadobta s a tizedesmérlegeket is annyira kifogásolta, hogy 100 mérce közül tán 4-et nem kifogásolt. Mindenütt szedett továbbá 10—30 kor. díjakat; különféle hirdmények érkeztek, hogy ez és ez a hitelesítő. Szept. 3-ikára a mértékeket újra be kellett küldeni. Panaszkodnak a kereskedők is stb. Kérde, hogy ki gyakorol itt ellenőrzést. Tahy József alispán előadta, hogy a felügyeletet az Orsz. Közp. Mértékhitelesítő Hivatal és a kereskedelemügyi miniszter gyakorolják; de ha panasz van, lehet azt a kassai kereskedelmi és iparkamara útján is megvizsgáltatni. Fölkérte egyúttal az alispán Piller Kálmánt, hogy a panaszokat — a kereskedelemügyi miniszterhez leendő fölterjesztés végett — foglalja írásba és nála (az alispánnál) nyújtsa be.

— Fertőző betegségek. SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA szerint aug. 16-tól aug. 31-ikéig Eperjesen hasihagymában megbetegedett 2 egyén. Jelenleg a betegek száma: 2. A járvány egész tartama alatt megbetegedett 5, meggyógyult 2, meghalt 1. A vármegyében kisebbmértetű hasihagymáz van: Bártfán és Ládán; roncsoló-toroklob Nagysároson (1 eset); kanyaró Felsőhátyán. Nagobbmértű hőkhurut-járvány van ezenkívül Nagysároson, a hol a megbetegedések száma 17.

— Talált dolgok. Bencskó Anna cseléd vékony, amerikai arany óralánczot, Saguly József koll. főgimn. tanár tizkoronást talált.

— Új útburkolat. St. Louisban az úttestet új anyaggal burkolják, a mely aszfaltból és petrolumból áll. A keverék neve «hot-oil asphalt», azaz forróolaj-aszfalt. A keveréket szállítható gépben főzik, a mely egyúttal a keveréknek az úttesten való elosztását is végzi. Egy ilyen gép óránként 6130 liter keveréket képes felforralni és az úttesten elsimítani. Az új útburkolat makadám-alapra lesz helyezve, a port tökéletesen leköti és szilárdság, rugalmasság és tartósság tekintetében vetekedik az aszfalttal. A költsége a keverék összetétele és az alsórétg minősége szerint négyzetméterenként 35 és 70 fillér között ingadozik. A gép beszerzési ára 6000 korona volt.

— Külső használatra. Testrészek fájdalmai, czúzos és köszvény-bajok és mindennemű gyuladások a *Moll-féle sós-borszeszszel* gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerterákokban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— A tiszakerületi evang. árvaház jelentése. A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület árvaházi bizottságának 26. évi jelentése a rozsnói ker. fiú- és leányárvaházról most jelent meg. A növendékek száma a 1909—1910. tanévben 48 (27 fiú és 21 leány) volt, a kik a rozsnói áll. elemibe, az evang. polgári leányiskolába és evang. főgimnáziumba jártak. Anyanyelvére nézve magyar volt 19 fiú és 14 leány, német 3 fiú és 2 leány, tót 5 fiú és 5 leány. Valamennyien jól beszéltek magyarul. Az adományok és alapítvány-növelések sorából kiemelkednek: Springer József, rozsnói lakos, nyug. pénzügyőri altiszt, a ki 3453 kor. 21 fill. megtakarított vagyonát az árvaházra hagyta; Rudy Béla, szilbereki orvos, bold. Rudy Józsefné Bölcs házy Julianna emlékére tett 100-koronás alapítványát 25 kor.-val 125 kor.-ra emelte; Hevessy Bertalan árvah. vil. elnök 1500-koronás alapítványát 1600 kor.-ra emelte; Újvágh Zsolt 50 kor.-val növelte az «Újvágh-család» nevére tett alapítványát; Kobialka János toporcsi lakos, volt eperjesi koll. főgimn. tanár 1000-koronás alapítványt tett, Roháts Lajos hisznyi lakos pedig 500-koronás alapítványt. A pénzbeli adományok összege 3596 kor. 57 fill. Az 1909. évi bevétel 19,396 kor. 38 fill., a kiadás ugyanannyi. Vagyon 1908. évről 61,712 kor. 10 fill., ebből a túlkiadás 1739 kor. 87 fill. levonatván, van 59,972 kor. 23 fillér, hozzá a Latinák-féle 5000-kor. alapítvány, van tényleges vagyon 64,872 kor. 23 fill. *Egy-egy növendékre 404 kor. átlagos kiadási összeg esett*; egyenként 15 kor.-val több, mint 1908-ban, mely több-kiadás az élelmiszerek, hús, kenyér, zsír árának emelkedésében leli magyarázatát. A 48 árva közül ingyenes volt 32, fizető növendék 4, az Országos Gyermekvédő Ligától elhelyezve 2. Az árvaházi felügyelő-bizottság, a melynek élén Terray Gyula főesperes-lelkész, mint egyházi elnök és Hevessy Bertalan, mint világi elnök, áll, 14 férfi- és ugyanannyi női bizottsági tagot számlál. A jelentés felsorolja továbbá az adományokat egyházmegyénként, majd az árvaház alapszabályzatának ismertetésével véget ér.

— Pályázati hirdetemény. Sárospatak község előljárósága a régi sárospataki Bodrog-híd fáfelszerkezetének, kőpilléireinek és fájarmainak elbontása, valamint a kőhányások eltávolítása munkálatainak biztosítása érdekében szeptember 21-ikének d. e. 10 órájára Sárospatak község házában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Miről a keresk. és iparkamara az érdekelteket arról értesíti, hogy a szóbanforgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és általános feltételek Sárospatak jegyzői hivatalánál megtekinthetők.

— Jegykiállítási illeték a Ksod. vasútnál. A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasútnál a szabad- vagy kedvezményes árú jegyek után fizetendő kiállítási illeték eddig készpénzben vagy postalevéljegyek útján volt leróható. A vezérigazgatóság újabb határozata értelmében e kiállítási illeték a jövőben a vasúttársaság főpénztáránál (Budapest, Széchenyi-utca 2. sz.) *kizárólag készpénzben fizetendő le*, illetve postautalványon a főpénztár címére küldendő be.

— A bártfai járásbírósi fogházat, Sárosvármegye közigazgatási bizottságának kiküldése alapján, dr. Mária Béla és Fuhrmann Imre kir. ügyész megvizsgálták. Közegészség szempontjából rendben levőnek találták, ellenben biztonság

szempontból nem valami megfelelőnek. Mivel azonban ezt az épületet annak idején a járásbírósg így átvette, most már csak kisebb igazításokat lehet tenni, a melyeket a kir. ügyész foganatosíthatni is fog. A fogházban jelenleg négyen vannak elzárva, a kiket mind tiltott kivándorlás miatt tartóztattak le a közigazgatási hatóság.

— **«Yes-oui-si»** címen megjelenő, immár országszerte ismert, hézagpótló nyelvtanítási folyóirat programjába felvette a gyakorlati továbbképzést is. Míg a kezdők tanfolyama a francia, angol és német nyelveket a kezdet elemeitől fogva tanítja könnyű és szórakoztató módon, a most meginduló haladók tanfolyama a már némi ismeretekkel bíróknak a továbbképzésre szolgál gyakorlatul; közlök érdekes olvasmányokat, társalgási gyakorlatokat, levelezési mintákat, műszaki kifejezéseket stb., nyelvtani magyarázatokkal és a ritkábban előforduló szavak fordításaival — szóval az idegen-nyelvekben való mentől helyesebb tökéletesítését tűzte célul, a mellett érdekes és szórakoztató is. Midőn ezen igazán hasznos újságvállalatot ajánljuk lapunk t. olvasói figyelmébe, megjegyezzük, hogy a «Yes-oui-si» kiadóhivatala, Budapest, Nagy János-u. 3., szívesen küld az érdeklődőknek ingyen és bérmentve mutatványszámot. (A lap előfizetési ára negyedévenként, minden kiadásra külön 3 kor.)

— **Széprét községben vasbetonhid** építése tárgyában megtartott versenytárgyaláson ketten tettek ajánlatot: Fekete Fülöp és Kitzbichler Ulrik. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága az előbbinek ajánlatát fogadta el, jóllehet ez 100 kor.-val drágább, s a szerződést jóváhagyta. Fölterjesztést intézett egyúttal a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a már engedélyezett 8000 kor. építési költséget folyósítsa.

— **Globint veszek!** Ez a legjobb és legfinomabb cipőkrém, a melyet az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság, Aussig a.E., gyárt. Minden bőrt ragyogóvá varázsol a Globin, a közönséges csizmát éppen úgy, mint a legfinomabb sevro-cipőt. A Globin páratlan a maga nemében, semmiféle más bőrtisztító-szerhez nem hasonlítható. A Globin-nal farsadság nélkül pompás fényt adunk a lábbelinek, a mely fény még esőben is megmarad. A Globin nem piszkítja a nadrágszárat, vagy a szoknyát. A Globin savak és egyéb ártalmas anyagok nélkül készül, annál több zsiradék van benne, a melyek a bőrt erősítik és a bőr törését megakadályozzák. Száz szónak is egy a vége: a Globin felülmul minden más cipőfényaszt, és az egész világon használatos. Mindenütt kapható nagy dobozokban. Kérjünk határozottan Fritz Schulz-féle Globint és ne üljünk fel értéktelen utazatoknak!

Vasúti menetrend.

Ervényes 1910. évi május 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	—	—	855 de	135 du	—	745 r
Héthárs . . .	—	—	—	610 r	942 „	223 „	832 „
Kisszeben . . .	—	—	—	633 de	1005 „	246 „	856 „
Eperjesvár . . .	—	—	—	704 „	1037 „	320 „	928 „
EPERJES érk.	—	—	—	709 „	1042 „	325 „	933 „
EPERJES ind.	1205 r	450 r	722 „	1057 „	355 „	818 r	950 „
Abos . . . érk.	1233 „	520 „	753 „	1125 „	420 „	845 „	1015 „
Abos . . . ind.	1244 „	530 „	827 „	1127 „	423 „	852 „	1017 „
Kassa . . . érk.	103 „	600 „	845 „	1152 „	450 „	915 „	1041 „
Kassa . . . ind.	110 „	611 „	912 „	1225 du	521 „	926 „	1125 „
Budapest érk.	700 r	100 du	240 du	845 r	1050 r	630 r	815 r

Időjárásunk

a szept. 10-iktől szept. 16-ikáig terjedő időben.
Reggel 7 óraker — délelben 2 óraker — este 9 óraker.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxim.	minim.			milliméter	minőség
IX. 10. r.	742.1	24.2	6.5	S 1	1		
d.	741.1			N 2	6		
e.	740.8			W 2	0		
11. r.	740.0	26.5	8.0	0	5		
d.	739.0			0	2		
e.	738.6			W 2	3	0.6	
12. r.	739.0	27.0	12.5	W 2	3		
d.	738.3			NE 2	4		
e.	739.2			W 2	3		
13. r.	740.4	26.0	10.8	0	6		
d.	739.5			S 1	2		
e.	739.8			S 1	2		
14. r.	740.6	24.1	10.4	N 1	9		
d.	740.2			NW 2	4		
e.	741.0			0	1		
15. r.	741.4	23.4	6.5	0	4		
d.	741.0			NE 2	1		
e.	742.0			0	0		
16. r.	742.6	23.0	5.0	W 1	1		
d.	742.5			N 2	4		
e.	744.1			0	3		

Az augusztus havi meteorológiai megfigyelések összefoglalása.
A redukált légnyomás maximuma 12-ikén 740.8, 1909-ben 745.0
» » minimuma 6-ikán 729.2, » 728.6
A hőmérséklet maximuma 22-ikén 32.0°C, » 32.2°C
» » minimuma 16-ikán 4.8°C, » 11.0°C
A felhőzet napi átlaga volt 5.3, » 4.0

Uralkodó szél a déli volt.
A szél erősségének napi átlaga 5.0, 1909-ben 1.3
Az összes csapadék-mennyiség 67.1 mm., » 14 mm.
A csapadékos napok száma 15, » 8
A legerősebb eső volt 2-ikán 21.4 mm., » 10.3 mm.

IRODALOM.

Jogi-vizsgák letétele. Ilyen címen a napokban hagyta el a sajtót Kolozsvárt egy hasznos és tartalmas könyv, mely részletesen ismerteti a jogi-vizsgák letételének módjait az érvényben levő szabályok szerint. A könyv hézagpótló és azt a jogi-vizsgák letétele iránt érdeklődők nagy haszonnal forgathatják, minthogy a jogi-vizsgák letétele körül felmerülő összes kérdésekben alapos tájékoztatást nyújt s így a jogászságnak s a szigorlóknak nélkülözhetetlen útmutatója. Díjmentesen megküldi az érdeklődőknek dr. Dobó, Kolozsvárt, Malom-u. 14.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.
ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.
Orvosilag ajánlva.
Főlerakat: Bein Simon cégnél, Eperjes.

Figyelmeztetés!
A Schicht szarvasszappan
valódi csakis a **Schicht** névvel és a „szarvas” védjegygel!

Értesítés.
Van szerencsém mély tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a Glatz János-féle **kályhás-üzletet**, mely Eperjes városában több mint 100 éve fennáll, a mai napon **átvettem**.
Törekedni fogok, hogy a nagyérd. közönség megrendeléseit és egyéb, e szakmához tartozó munkálatokat teljes megelégedésre végezzem. Midőn a nagyérdemű közönség minél határozottabb pártfogását tiszteletteljesen kérem, vagyok mély tisztelettel
Eperjes, 1910. szept. 17.
GLATZ JÁNOS UTÓDA
kályhás-mester,
Eperjes, Árok-utca 9. sz. a gör. katolikus templom mögött.
Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTÉR.
Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál
a Bór- és Lithium-tartalmú gyógyforrás
SALVATOR
kitűnő sikerrel használtatik.
Kiváló óvszer a **vörheny**nél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.
Húgyhajtó hatása.
Kellemes ízű.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.
Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban** vagy **húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.
Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.
Eladási árak Eperjesen:
1/4 literes palack 32 fillér.
1/2 „ „ 40 „
3/4 „ „ 48 „
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:
1/4 literes palack 6 fillér.
1/2 „ „ 7 „
3/4 „ „ 9 „
Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Gottlieb Szidi és Nuszenzweig Ernő
Sebes. jegyesek. Eperjes.
1910. szeptember.
Azon igazán nincs mit csodálni,
hogy Fay valódi szodeni ásványpasztillái olyan jótévő hatást tesznek a nyak nyálkahártyáira, a gége és mellékesen a gyomor nyálkahártyáira is. A szodeni forrásokban levő só különleges szer a légzőszervek bántalmait ellen és a savaknak a gyomorban való fölgyülemése orvosilag megállapított jó hatást tesz. Ebből következik, hogy Fay valódi szodeni pasztilláinak sohasem szabad egy háztartásból sem hiányoznia. Egy doboz ára csak 1 kor. 25 fillér és minden idevágó üzletben kapható.
Főképviselet Magyarországon és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1, Grosse Neugasse 17.

2 kor. 70 fillérért szállít
bérmentetlenül :: válogatott
csemegeszőlőt
WILLIGER HERMANN szállókivitele, BERECSZÁS.

Az elismert legjobb legelterjedtebb magyar napilap
AZ UJSÁG
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Rákóczi-út 54.
Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.
Felelős szerkesztő Gajári Ödön.
Szerkesztőtárs dr. Ágai Béla.
Előfizetési árak: 1 óra 2 K. 40 f., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor.

81.587. szám.
I—B—1.

Fenyőhaszonfa-eladás

tövön és kitermelt állapotban.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében 1910. évi október 31-ikén d. e. 10 órakor kezdődő zárt írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerülnek:

I. csoport.

A szomolnoki m. kir. erdőgondnokság „A” gazd. osztályába sorozott erdők 1911—1915. (öt) évi főhasználati fenyőhaszonfa hozama tövön, továbbá a m. kir. kincstár által a szelídöntvényekből, a szél- vagy hótörésekből, a szű- vagy más rovarirtásokból és a gyérítésekből házilag kitermelendő fenyőhaszonfa.

Bánatpénz 7500 (hétézeröttszáz) korona.

II. csoport.

Az óvizi m. kir. erdőgondnokság egész területének 1911—1915. (öt) évi főhasználati fenyőhaszonfa hozama, valamint a m. kir. kincstár által a szelídöntvényekből, a szél- vagy hótörésekből, a szű- vagy más rovarirtásokból és a gyérítésekből házilag kitermelendő fenyőhaszonfa.

Bánatpénz 26,000 (huszonhatezer) korona.

Kikiáltási árak:

a) Tövön:

1. a 26 cm. és azon felüli középátmérőjű főhasználati fenyőhaszonfa után 380 m. és ennél nagyobb hosszúságban, köbméterenkint 8 kor. 78 fillér, azaz nyolcz korona 78 fillér;

2. a 12 cm.-től bezárólag 25 cm. középátmérőjű főhasználati fenyőhaszonfa után 2 m. és ennél nagyobb hosszúságban köbméterenkint 5 korona, azaz öt korona;

3. a 9—11. cm. középátmérőjű rúdtaért, hosszúságra való tekintet nélkül, darabonként 20 fillér, azaz húsz fillér.

b) Kitermelt állapotban:

1. a 26 cm. és azon felüli középátmérőjű főhasználati fenyőhaszonfa után 380 m. és ennél nagyobb hosszúságban, köbméterenkint 13 kor. 60 fillér, azaz tizenhárom korona 60 fillér;

2. a 12 cm.-től bezárólag 25 cm. középátmérőjű főhasználati fenyőhaszonfa után 2 m. és ennél nagyobb hosszúságban köbméterenkint 11 kor. 20 fillér, azaz tizenegy korona 20 fillér;

3. a rúdtaért 11 cm. középátmérőig, legalább 7 cm. felső átmérő mellett, 4 m. és ennél nagyobb hosszúságban darabonként 60 fillér, azaz hatvan fillér.

Az ajánlatok a kikiáltási árakon felül egész és tizedrészes %-okban számokkal és betűkkel kiírva és az összes választékokra nézve ugyanazon százalékban tendőnek meg.

Az első csoport megvásárlása a szomolnokhutai, a második a gereblyei gőzfűrész haszonbérbevitelének kötelezettségével jár.

Az óvizi hozamok vásárlója a gereblyei gőzfűrész építési költségeinek megtérítésére 60,000 (hatvanezer) koronát a m. kir. kincstár helyett a Glesinger J. Ph. cégnek kifizetni tartozik.

Az árverési és szerződési feltételek a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, valamint a szomolnoki és óvizi erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és kívánatra meg is küldetnek.

Az írásbeli ajánlatokhoz, melyek az árverést megelőző napnak, vagyis 1910. október hó 30-ikának déli 12 órájáig nyújtandók be, használandó űrlapok és borítékok az erdőhivatal s az erdőgondnokságok által a jelentkezőknek díjtanul kiadatnak.

M. kir. földmívelésügyi Miniszter.

4446—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kisszebeni kir. bíróság, mint tkvi hatóság dr. Ónody Béa eperjesi ügyvéd által képviselt Cséplő Győző eperjesi lakos, végrehajtónak Kojkovic Miklós végrehajtást szenvedő ellen 502 kor. 40 fill. tőke, ennek 1910. évi február hó 10-ikétől járó 5% kamata, 43 kor. 05 fill. eddigi, 25 kor. 60 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett a kisszebeni 1103. sz. tkjvben foglalt A. I. 1., 2. sorsz. alatt felvett polgári birtokhoz kiosztott 91. öi. sz. házzal beépített 154. hr. sz. udvar- és 155. hr. sz. kertből B. 8. alatt végrehajtást szenvedő nevére írott 1/2-ad résznyi illetőségre az 1135 korona becs- és kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés 1910. évi november hó 15-ikén d. e. 9 órakor Kisszebenben a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fog megtartani, a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Kisszeben város tanácsánál kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Kisszeben, 1910. augusztus 27.

Kochina s. k.,
kir. író.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. tkvvezető.

4350—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisszebeni kir. bíróság, mint tkvi hatóság dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd által képviselt Pjecha Mihály végrehajtónak Pjecha János végrehajtást szenvedő ellen 81 kor. 40 fill. perköltség-tőke, 15 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett a palocsa-bajorvágási: 1. 33. sz. tkjvben foglalt A. I. 9., 10. sorsz. alatt felvett 1/2-ad rész telekhez kiosztott 259. hr. sz. szántóból s ehhez tartozó 1/2-ad legelő és 1/2-ad részbeni erdőből B. 3. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra 115 korona;

2. a 71. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. a felvett úrbéri birtokhoz kiosztott 99. hr. sz. szántóból B. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra 19 korona;

3. a 72. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatti úrbéri birtokhoz kiosztott 202. hr. sz. szántó- és rétből a B. 1. alatti 1/2-ad részbeni illetőségre 36 korona;

4. a 77. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatti úrbéri birtokhoz kiosztott 182. hr. sz. szántóból a B. 1. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra 94 korona;

5. a 196. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatt felvett úrbéri birtokhoz kiosztott 10. hr. sz., 83. öi. sz. ház- és kertből a B. 1. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra a 226 korona;

6. a 197. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatt felvett úrbéri birtokhoz kiosztott 159. hr. sz. szántóból a B. 1. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra 151 korona;

7. a 201. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatt felvett úrbéri birtokhoz kiosztott 79. a. hr. sz. szántóból a B. 1. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra 41 korona;

8. a 203. sz. tkjvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatt felvett úrbéri birtokhoz kiosztott 249. hr. sz. szántóból B. 1. alatti 1/2-ad részbeni jutalékra a 141 korona becs- és kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés 1910. évi november hó 9-ikén d. e. 10 1/2 órakor Bajorvágás községében fog megtartani a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Bajorvágás községében kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. törvészék, mint tkvi hatóság.

Kisszeben, 1910. augusztus 23.

Kochina s. k.,
kir. író.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. t. tkvvezető.

A „Világ” karácsonyi ajándéka.

A «Világ» politikai napilap előfizetői közt 1910. évi deczemb. 10-ikén: karácsonyi ajándékokat sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap	1000 koronát.
Két	500
Öt	200
Tíz	100
Száz	50
250	20
500	10

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, a mely-lyel előkelő czégeknek vásárolni lehet.

Részletes ismertetés a «Világ» bármely számában.

A «Világ» előfizetési árai:

Egész évre 28 kor. | Negyedévre 7 K. — f.
Félévre 14 . | Egy hónapra 2 . 40 .

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a «Politechnikai Szemlé»-t, mint a «Világ» rendes hetimellékletét, és kedvezményes árban, 2 kor. 40 fill.-ért, a «Divat-Szalón»-t.

A Szebeni-út 30. szám alatti

ház és kert

elköltözés folytán szabad kézből eladó.

Bővebbet Kovaliczky Pál gyógyszerárban, Eperjes, Fő-u. 142.

Czukrászdámat

augusztus hó 1-jétől
a püspöki bérpalotába
helyeztem át. □□ Scholze Alfréd.

4646—1910. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kisszebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd által képviselt kisszebeni piarista-kolostor végrehajtónak, Schreiber Fanni végrehajtást szenvedő ellen 84 kor. 70 fillér költség-tőke, 12 kor. 40 fill. eddigi, 16 kor. 30 fillér jelenlegi s a még fölmerülő költség kielégítése végett a berzeviczei 177. sz. tkjvben A. I. 1. sorsz. alatt felvett nemesi birtokhoz kiosztott, B. 5. alatt egészben végrehajtást szenvedő nevére írott, a községi bizonylat szerint üres (88—89)/a. hr. sz., B. 2. és 3. alatt a berzeviczei izraelita hitközség és állami iskola javára bekebelezett szolgálomakkal terhelt belső- és kertre az 1000 kor. becs- és kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés 1910. évi november hó 25-ikén délelőtti 10 órakor Berzevicze községében fog megtartani a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint Berzevicze községében kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kisszeben, 1910. augusztus hó 31.

Rutkay s. k.,
kir. író.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. telekkönyvvezető.

Hirdetmény.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet egy 25—30-éves, egyedül álló, magyarul is jól tudó

gazdasszonyt

keres, a ki az Erzsébet-árvaházban a háztartási teendőket (főzés, takarítás, mosás stb.) végezni és e teendőkre az árvaházban levő 12-évesnél idősebb leányokat is megtanítaná.

Fizetése — a leányokéval egyenlő teljes ellátáson kívül — havi 30 korona.

Ajánlkozni lehet 1910. szeptember 1-jéig a nőegylet elnökénél, Kósch Árpádné úr-asszonynál.

A megválasztandó gazdasszonynak 1910. évi szept. 15-ikén, esetleg okt. 1-jén kell a helyét elfoglalni.

Faragó József,
titkár.

AZ ANKER

ÉLET- ÉS JÁRADÉK-BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Vagyon 1909. év végén: 186 millió korona.

Kifizetések a társaság fennállása óta:
376 millió korona.

Nyerésgosztalék a biztosítottak részére 1910-ben a biztosítás tartamához képest az évi díjnak 9%—39 2/3%-ig.

A társaság elvállal jutányos díjak és előnyös feltételek mellett élet-, kiházasítási- és járadék-biztosításokat. □

A rokkantsági együttes biztosítás által munkaképtelenség esetén (tekintet nélkül arra, hogy az betegség vagy baleset által következett be) a díjfizetés alóli felmentés áll be, azonkívül — a biztosítás teljes fentartása mellett — a biztosított tőkének 5% vagy 10% a fizettetik ki évenként rokkantsági járadék gyanánt.

Mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál a Sárosmegyei főügynökség, Eperjes:
HARTMANN GYULA.

• Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

748—1910. szám

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelet alatt álló sófőző- és bányauzem 1911-ik évi termény- és anyagszükségletének biztosítása céljából árlejtés hirdettetik:

I. csoport: Gabonaneműek.

- 200 q. búzára q.-ként 75 kg. súlylyal,
- 400 q. rozsrá q.-ként 71 * súlylyal,
- 80 q. zabra q.-ként 45 * súlylyal.

II. csoport: Takarmányműek.

- 120 q. lószénára,
- 30 q. zsupszalmára,
- 16 q. alomszalmára.

III. csoport: Olajneműek és kenőanyagok.

200 q. Schodniczai szűrött nyerskőolaj (Dieselmotor üzemhez), 600 kg. kétszer finomított, füst nélkül égő repceolaj, 800 kg. gépolaj gyorsjárású dynamó-gépek részére, 1600 kg. C₀₀ jegyű, eredeti Nóbél-féle hengerolaj.

IV. csoport: Fűrészárúk.

600 db. 4 m. h., 30 cm. széles, 3 cm. vastag fenyődeszka, 1000 * 4 * 6 * 3 * fenyőléc, 300 * 4 * 3 * 3 * vörösf.-deszka, 10 m.² 18—25 * 10 * tőlgypadió, 3 1/2 * 4 m. h.,

V. csoport: Építési anyagok.

- 80 prisma (à 2 m.³) törött trachyt-kavics,
- 50 m.³ tiszta homok építési célokra.

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1911. évi január, április, július és október hó elejére, a kavics és homok pedig 1911. évi július hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatal részére beszállítandó lesz. — A zárt írásbeli, magyar nyelven szerkesztett és 1-koronás bélyeggel ellátott, csoportonként külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységarak számok- és betűkkel pontosan kiirandók, az ajánlott összegnek megfelelő és valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bánatpénzről szóló nyugtának csatolása mellett **f. évi október hó 10-ikén délelőtt 10 óráig** alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles még ajánlatában a szállítandó cikkek származási helyét is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket — melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlattevőnek ítélhesse oda.

Sóvár, 1910. szeptember hó 15-ikén.

A sóvári m. kir. főbányahivatal.

Utczai lakás

5 szoba, fürdő-, cselédszoba, kényelmes mellékhelyiségek, villany- s vízvezetékek
■ október 1-jétől bérbeadó. ■

Bővebbet *Engländer* Adolfnál, Szebeni-út 22. szám.

Dr. Halász-féle „SANITOL“

■ **száj- és fogápoló-szerek.** ■

Minden eddig létezőnél tökéletesebb és megbízhatóbb szerek,

melyek a legújabbban megállapított tudományos és klinikai vizsgálatok alapján egyedül sikeres- és helyesnek talált alapelvek szerint készülnek. Használati utasítás szerint eljárva, a fogakat megvédik a romlástól. Végtelen kellemes szájíz. Ideálisan tiszta száj és fogak.

Megfizethetetlen előnyük,

hogy rendszeres használat mellett megvédnek a heveny-fertőző betegségektől (vörheny, kanyaró, torokgyík stb.) és azért gyermekek részére már ez okból is különösen áldásos a használatuk. Ideális szép és jó fogkefék. Kaphatók használati utasítással:

PÁLESCH ÁRPÁD úr droguériájában, Eperjesen.

Nagy üveg szájvíz 2 kor., kis üveg 1 kor. 20 fill.
 Fogpor 1 kor. Fogkefe 1 kor. 40 fill.

Fő-utcza 26. sz. alatt egy butorozott szoba

külön bejáratral és előszobával **kiadó.**
 Bővebbet ugyanott, az emeleten.

Üzletmegnyitás szeptember 1-jén az Eperjesi Ker. Fogy. Szövetkezetben,

a püspöki palotával szemben levő sarokházban.

Kossuth Lajos-u. 44. sz. ház eladó.

Egészséges és erőteljes nő elhalt egyének körül szükségelt tisztasági teendők végzésére vállalkozik. ■ ■

Czím: Eperjes, Laktanya-utcza 15. szám.

NAGYENYED forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Díszcserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(1-rendű árú) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Közvetlen német posta és gyorsgőzösszolgálat.

Személyszállítás

(kajút valamint fedélközutakosok)

világ minden részébe
 főképpen a következő vonalakon

Hamburg-Newyork

Hamburg-Argentína	Hamburg-Mexiko
Hamburg-Brasília	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Anglia
Hamburg-Cuba	Hamb.-Franciaország

Szórakozó és üdülő utazások a tengeren.
 A sikeres 13 napos „Meteor“-utak Drontheimig, északi utazások Izlandig, az északi fokra és Spitzbergákra, utazások híres fürdőhelyekre, Angliába, Irlandba és Skocziába.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Csemegeszőlőt

elsőrendűt 3 koronájával, másodrendű, enni való szőlőt 2 koronájával 5 kgr.-os postacsomagonként szállít

Lőrinczy-telep
 : Békéscsabáról. :

Arroba Wine Company, Wien.

Egyenes behozatal! — Első beszerzési forrás!

Ajánlja — jótállást vállalva tisztaságért és valódiságért — legfinomabb, régi, tiszta spanyol és portugisai

gyógy- és dessert-borait:

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala, Lacrimae-Christi, Vermouth és Cognac.

□□□ Eladás 1/1 és 1/2 üvegekben **eredeti árakon** □□□

SCHNITZER SAMU

fűszer- és csemege-kereskedésében
■ EPERJESÉN. ■

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
 Asszony mondja: ez a kincsem!
 A padló úgy fénylik tőle
 Nem is kell sok máz belőle;
 Kevés munka, semmi kfn,
 Barna, vagy porszürke szín,
 Figyelmet csak arra tegyen,
 Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
 Ajtó, mosdó, ablakpárkány
 Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
 S vele mindent jól befestünk,
 Konyhabútor, asztal, szék,
 Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
 Kertibútor fessünk zöldre,
 Gyermeknek öröme.
 „Keil-Lakk“-ból van minden szín,
 Kék, piros, zöld-rozmarin.
 Szóval: ház vagy nyárilak,
 Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — **Kassa:** Ifj. Novelly Sándor Utóda. — **Kisszeben:** Kassewits J. János.

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy Eperjesen egy évtized óta fennálló, jóhírnevű

nőruha-divattermemet

s ezzel egybekötött szabászati s varróiskolámat **augusztus 1-jén a Gallotsik-(Rákóczi)-féle házba** (I. emelet) **helyeztem át.**

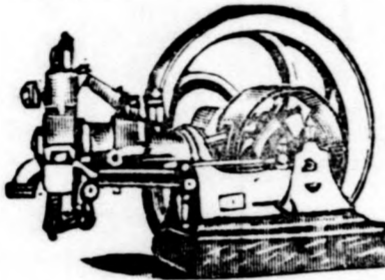
Kiváló tisztelettel
VOGEL MIKSA,
női-szabó.

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Stecken-perd-Liliumtejszappan (védjegye: nádpárika) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszerzappanok között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arczbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú **benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat,** valamint **szívógázmotorokat.**

== **Meglepő ujdonság!** ==
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
óránként csak kb. **1 fillérbe** kerül.
Vezérképvislet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött **székrekedés**, májbántalom, **vértolulás**, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító **beuórszólési szer** köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Árverési hirdetmény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálogosított és bezárólag **folyó évi június hó 30-ig lejárt** ékszer-, értékpapír- és egyéb tárgyakból álló **kézizálogok**

1910. évi november hó 8-ikán

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők. Eperjesen, 1910. szeptember hó 7-ikén.

Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyújtók, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsológók, szecskavágók, répavágók, darálók, őrlőmalomok, egyetememes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

MINDENJÁT KAPJÁTOK!
JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SAROK
VAN CIPŐJÉN DE
ROSSZUL JAR
HA NEM ÜGYVEL A
VÉDJEGYRE
! TESSÉK KIPRÓBÁLNI!
PALMA KAUCSUK
RESZTÁRSASÁG
V. BUDAPEST, V. SZ. UT. 103-OK.

A jóhírnevű, tisztán lefejtett, 1908. évi termésű, Gyöngyös-visontai

:: fehér asztali-borok ::

50 litertől felfelé hordókban kaphatók a **Sárosvárm. Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezeténél** Eperjesen, **Szebeni-út 16.**

100 liter ára **44 kor.** Kristálytisztán lefejtve, seprűmentes.

➡ Ezen szövetkezetnél vásárolhat mindenki, tehát nem-tag is! ➡

Őszi trágyázás!

Valódi védjegyű

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken, Berlin

≡ **vezérképviselője** ≡
Budapest, VI., Andrassy-út 49. sz.

■ **Képviselőt és raktár: Weiser Ede, Kassa.** ■

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és :: eredeti :: ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalmazással van :: ellátva. ::

Óvakodjunk a hamisítá-
■ **soktól!** ■